

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Corens

tegen

ROB-tv

Met twee mails van 15 april 2020 dienen de heren Jasper, Sander en David Corens een klacht in tegen ROB-tv. Aanleiding is een reportage van 12 april 2020, op de website robtv.be raadpleegbaar onder de titel *Mooie weer zorgt ervoor dat we met z'n allen uit ons kot komen: "Kan bedoeling niet zijn"*. Redactiemanager Toon van den Meijdenberg van Mediahuis, eigenaar van ROB-tv, antwoordt met een brief van 16 april, waarop Jasper Corens reageert met een mail van 27 april en Toon van den Meijdenberg opnieuw repliceert met een brief van 11 mei 2020.

Op vraag van Jasper Corens en met het akkoord van Toon van den Meijdenberg en hoofdredacteur Dirk Roelens van ROB-tv heeft de Raad voor de Journalistiek een beslissing genomen op basis van de stukken, zonder een hoorzitting te houden.

DE FEITEN

De reportage gaat over de naleving van de corona-maatregelen op paasdag. De journalist signaleert heel wat volk aan de basiliek van Scherpenheuvel, waar volgens de reportage wielertoeristen een praatje slaan, jong en oud kriskras door elkaar lopen en afstand houden moeilijk is. De journalist zegt dat mensen het moeilijk krijgen om thuis te blijven en laat enkelen van hen aan het woord, net als de burgemeester van Scherpenheuvel-Zichem die zegt dat er bijkomende maatregelen zullen komen. De tweede helft van de reportage gaat over Diest, waar het rustiger is.

De reportage duurt twee en een halve minuut. Klagers komen twee keer vier seconden in beeld. Twee van hen staan stil, de derde fietst op wandeltempo aan hen voorbij.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGERS zeggen dat ROB-tv hen onterecht close-up in beeld brengt en hen linkt aan negatieve zaken, meer bepaald de niet-naleving van de coronamaatregelen.

Beelden in de publieke ruimte kunnen alleen als personen opgaan in de achtergrond en als het om een menigte gaat. Dat was niet het geval. Ingezoomde beelden kunnen bij zaken van groot maatschappelijk belang, maar in deze reportage biedt de zoom geen meerwaarde. Klagers zijn daarom niet gediend met de manier waarop ze gedurende vier seconden close-up in beeld zijn gebracht. Bovendien koppelen de beelden hen aan negatieve zaken, wat blijkt uit het suggestieve commentaar in de intro op tv en op de website, dat 'de meeste mensen zich wél aan de regels houden, maar anderen het stilaan moeilijk krijgen'. De beelden bespelen de publieke opinie, die op basis daarvan gretig haat spuit.

Klagers zeggen dat ROB-tv geen opnames had van de drukte om 11.00u en daarom beelden gebruikte van 5 uur later, toen er niets aan hand was. Ze benadrukken ook dat een zoom- of telelens geen precieze afstanden weergeeft. Ze hielden op elk moment anderhalve meter afstand van personen die niet tot hun huiselijke kring behoorden, en anders dan ROB-tv in zijn repliek beweert, stonden ze niet alle drie stil, maar was een van hen de hele tijd in beweging. Klagers contacteerden de redactie om hun ongenoegen te uiten, maar die belde pas twee dagen later terug met een ontwijkend en minimaliserend antwoord.

Klagers vinden het verweer van ROB-tv op hun klacht bij de Raad aanvallend. Ze zeggen dat de uitgezonden reportage misschien geen ongegronde verdachtmakingen of beschuldigingen uit, maar dat gebeurt wel in het verweer, waarin ROB-tv – op basis van povere argumenten – zegt dat ze zich niet aan de coronaregels hielden. Ze vragen zich af of het de taak van de pers is om overtreders zo duidelijk in beeld te brengen en of het niet beter is om in zulke gevallen de politie erbij te halen.

Media mogen een algemeen beeld geven van de drukte, maar mogen mensen niet viseren, en dat is wel gebeurd. ROB-tv heeft niet nagedacht over de gevolgen voor mogelijk onschuldige personen die duidelijk in beeld komen. Het is niet correct om mensen aan de schandpaal te nagelen om zo de niet-naleving van de coronamaatregelen aan te kaarten. En of klagers zich daaraan schuldig maakten, doet niet ter zake en het is zeker niet aan de pers om daarover te oordelen.

ROB-tv zegt dat het gaat om algemene overzichtsbeelden waarbij klagers niet speciaal geïdentificeerd worden, dat de commentaartekst strookt met de beelden, dat het maatschappelijk belang de uitzending van de beelden rechtvaardigt en dat uit de beelden blijkt dat klagers zich niet hielden aan een aantal coronaregels.

ROB-tv wijst op de context van paaszondag, met op dat moment in België 3.600 doden door Covid-19, 5.353 mensen in het ziekenhuis, 1.223 op intensieve zorg en ruim 30.000 geregistreerde besmettingen. Overheden en experts hamerden op de noodzaak om de regels te respecteren en droegen die boodschap uit met de actieve steun van de media.

Alle media wezen op de massale inbreuken op de maatregelen tijdens het zonnige paasweekend, ondanks de oproep van de overheid om niet naar buiten te gaan. Ze toonden beelden van openbare plaatsen waar mensen heentrokken en de afstandsregels niet konden respecteren. Experts waren zeer bezorgd. Als de media de overheid niet zouden ondersteunen in de strijd tegen corona, zouden de gevolgen nog veel ernstiger kunnen zijn. Het is dan ook niet denkbaar dat aan media beperkingen zouden worden opgelegd, omdat individuen het niet leuk vinden dat ze in beeld komen als het gaat over de naleving van de door de overheid gewenste en strafbaar gestelde maatregelen. De beelden moeten het publiek aan het denken zetten. De stelling dat media bij zulke opnames vooraf aan iedereen toelating zouden moeten vragen, zou ertoe leiden dat cruciale beelden niet zouden mogen worden gebracht.

Er is dan ook geen enkele reden waarom klagers niet in beeld hadden mogen komen zoals ze in beeld gekomen zijn. Zulke beelden zijn belangrijk, ook al komen er overtreders – zoals klagers – in beeld. Het belang van de berichtgeving weegt zwaarder door dan de wens van klagers om niet in beeld te komen. Klagers argumenteren dat alleen algemene beelden van een menigte zijn toegestaan. ROB-tv zegt dat men in de gegeven omstandigheden, op die plaats en op die dag, duidelijk kan spreken van een menigte.

Klagers komen in de reportage meermaals in beeld en de wijze waarop is veelzeggend. Of ze onder hetzelfde dak wonen of samen mochten fietsen, is niet duidelijk, maar het is wel duidelijk dat ze niet in beweging waren. Nochtans golden er strikte regels voor fysieke activiteiten zoals fietsen en wandelen en moest men in beweging blijven. Uit de beelden blijkt dat slecht één van klagers, die toertjes draaide rond de andere, in beweging was. De twee andere stonden stil, terwijl er geen reden was om tussen de twee ingangen van de basiliek van Scherpenheuvel stil te staan. In de twee fragmenten waarin klagers in beeld komen, staan ze bovendien in een andere positie, waaruit blijkt dat ze er langere tijd stonden. Geen van hen respecteerde de afstandsregels. De burgemeester van Scherpenheuvel-Zichem wees er in de reportage op dat, wat gebeurde rond de basiliek, niet kon.

ROB-tv besluit dat het onderwerp van de reportage legitiem en van groot maatschappelijk belang is, dat de beelden genomen zijn in een bij uitstek publieke ruimte en dat ze waarheidsgetrouw en niet gemanipuleerd zijn. De wens van klagers om niet geassocieerd te worden met de geschetste problematiek, moet wijken voor het grote belang van dit soort reportages.

BESLISSING

De maatregelen om de verspreiding van het coronavirus in te dijken en de manier waarop die maatregelen worden nageleefd, zijn thema's van groot maatschappelijk belang. Het is journalistiek verantwoord om de naleving van de maatregelen op een zonnige paasdag om en rond de basiliek van Scherpenheuvel in beeld te brengen. De betrokkenheid van klagers bij het onderwerp is duidelijk. Ze waren op uitstap met de fiets en zijn direct betrokken bij de inhoud van de reportage. De beelden, de intro en het commentaar zijn algemeen en niet beschuldigend ten aanzien van klagers. Gezien de combinatie van deze elementen is de Raad van mening dat de reportage strookt met de voorwaarden die de richtlijn bij artikel 23 van de Code stelt over beelden op openbare plaatsen. Het argument van de klagers dat ROB-tv in zijn repliek vindt dat zij zich niet aan de regels hielden, doet niet ter zake. De uitspraak gaat over de uitgezonden reportage, en niet over de repliek.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 15 oktober 2020